

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT, AGRICULTURA I PESCA

6635 *Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre l'explotació Son Bugadelles, núm. de registre miner 30, al terme municipal de Calvià (146A/16)*

En relació amb l'assumpte de referència, i d'acord amb l'establert a l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es publica l'Acord del Ple de la CMAIB, en sessió de 31 de maig de 2018.

DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL

El projecte objecte d'aquest informe està inclòs al grup 2 "Indústria extractiva", punt 1 "Pedreres: restauració i/o extracció" i al grup 4 "Indústria siderúrgica i del mineral. Producció i elaboració de metalls", punt 15 "Plantes de tractament d'àrids i plantes de fabricació de materials de construcció", ambdós de l'annex I, "Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental ordinària" de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental a les Illes Balears (BOIB núm. 106, de 20 d'agost de 2016).

Atès que l'òrgan ambiental ha rebut l'expedient complet el 30 de novembre de 2016 i, d'acord amb l'apartat segon, punt 3 de la Circular del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca (BOIB núm. 131, de 15/10/2016), es considera iniciada l'AIA després de l'entrada en vigor de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, es tramitarà d'acord amb aquesta llei autonòmica i d'acord amb la Llei estatal 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Per tant, amb caràcter previ a la seva autorització administrativa, procedeix formular la seva declaració d'impacte ambiental, d'acord amb l'art. 41 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluacions ambientals.

Per altra banda, al projecte és d'aplicació la disposició transitòria 1a de la Llei 10/2014, d'1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears, procediment per actualitzar i regularitzar els drets miners.

A més a més, l'article 12 de la Revisió del Pla Director Sectorial de Pedreres de les Illes Balears (aprovat mitjançant el Decret 61/1999, de 28 de maig) estableix que els Plans de Restauració de les pedreres requereixen informe preceptiu i vinculant de la Comissió Balear de Medi Ambient.

Antecedents

L'explotació minera Son Bugadelles té acord d'inclusió a la llista de pedreres actives de la Revisió del Pla Director Sectorial de Pedreres de les Illes Balears (annex I, del catàleg de pedreres) publicat al BOIB núm. 85, de 15 de juny de 2006.

Tal com es va indicar a l'informe tècnic de data 4 d'octubre de 2016 i amb referència a la sol·licitud de consulta (exp. 146C/2016) per part del Servei de Mines de la DG de Política Industrial:

"La Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) no té constància que la pedrera de Son Bugadelles ni les seves instal·lacions hagin passat tràmit ambiental".

1. Informació del projecte

El promotor del projecte és Son Bugadellas SA i l'òrgan substantiu, el Servei de Mines de la Direcció General de Política Industrial del Govern Balear.

L'actuació se situa a la parcel·la 79, polígon 12 del terme municipal de Calvià, propera al polígon industrial de Son Bugadelles, a uns 1,75 km del nucli de Palmanova i a 1,50 km de la urbanització Galatzó.

La superfície total de la parcel·la, segons les dades cadastrals (ref. cadastral 07011A01200079) que hi ha al projecte d'explotació de setembre de 2015, és de 160.727 m².

L'explotació es troba davant d'un centre de tractament de residus de construcció i demolició (CTR), dues plantes de formigó, un polígon industrial, una deixalleria i també propera a una autovia i a una estació depuradora d'aigües residuals.

S'accedeix a la pedrera des del número 2 del camí de Son Pillo o camí Vell de Calvià.

1.A) Projecte d'exploració

Consta que la pedrera disposa d'autorització minera de data juliol de 1962 i llicència municipal de l'any 1985.

El projecte es presenta per tal d'actualitzar i regularitzar l'exploració, segons estableix la DT1 de la Llei 10/2014, d'1 d'octubre, de mines de les Illes Balears (LOMIB).

Els drets miners varen ser consolidats en data 3 de novembre de 1976 per una superfície de 78 ha 13 a i 30 ca; no obstant això, la superfície del projecte actual de regularització és de 17,15 ha (171.571 m²).

Pel que fa a l'establiment de benefici:

1. Hi ha autorització administrativa per a les instal·lacions següents: 1 matxucadora, 1 agitador, 2 alimentadors, 3 molins, 3 garbells i 8 cintes transportadores, amb una potència total de 570,5 kW.

2. Actualment existeixen les instal·lacions següents (primària, secundària i terciària): 1 carro molí, 1 matxucadora, 1 classificador, 2 molins, 3 alimentadors, 3 garbells i 8 cintes, amb una potència total de 530 kW.

3. Es pretén la instal·lació següent (primària, secundària i terciària): 1 carro molí, 1 matxucadora, 1 classificador, 1 precribador, 2 molins, 2 alimentadors, 3 garbells i 19 cintes, amb una potència total de 596 kW.

S'indica que la seva ubicació es pot veure en els plànols adjunts i que durant la quarta fase d'exploració es preveu que s'ubiquin a la cota més baixa de la zona nord-oest de la parcel·la.

A més a més, es fa constar que es disposa d'una nau per fer el manteniment i les reparacions, un edifici d'oficines, bàscula, dependències per al personal i diversos magatzems, així com una fossa sèptica per al tractament de les aigües residuals de les dependències del personal. També s'inclouen dos dipòsits de gasoil de doble paret de 5.000 litres.

Pel que fa a l'aigua que requereix l'activitat, s'indica que s'obté de sondeig autoritzat (AAS-14740) per a l'ús industrial, amb un consum aproximat de 200 m³/any i s'empra per al reg (emissions de pols i manteniment de vegetació). L'aigua per al consum humà prové de camions i les aigües procedents de la fossa sèptica (doble decantació i filtrat) són aptes per ser reutilitzades per al reg.

El mètode d'exploració es realitza mitjançant bancs de talús forçat i amb voladures segons les necessitats; també s'utilitzen excavadores com a mètode d'arrencada. Per tant, hi ha maquinària mòbil consistent en: excavadores, retroexcavadores, pales carregadores, minicarregadores, camions tractors, camions basculants, semiremolcs, etc. (consta al llistat de maquinària referent al Pla de Labors de 2010).

Es realitzen mesuraments periòdics de pols segons la ITC 2585/2007 i disposa de Resolució (127/AU-APCA) de concessió de l'autorització com a activitat potencialment contaminant de l'atmosfera (APCA) grup B codi APCA 04 06 16 01, de data 8 de setembre de 2016.

Es presenten cinc fases d'exploració amb les dades estimades següents:

FASE	ANYS	SUPERFÍCIE	VOLUM EXTRET
1 ^a	1	9.584 m ²	23.962 m ³
2 ^a	3	33.129 m ²	229.592 m ³ (76.530 m ³ /any)
3 ^a	6	129.378 m ²	489.662 m ³ (81.610 m ³ /any)
4 ^a	7	28.904 m ²	842.150 m ³ (120.370 m ³ /any)
5 ^a	17	97.067 m ²	2.287.337 m ³ (134.549 m ³ /any)
TOTAL	34	298.062 m ² *	3.872.703 m ³

*Les superfícies de les fases se superposen en desenvolupar-se per bancs.

El volum estimat de recurs estret des de la data d'inici de l'activitat és de 1.322.000 m³.

De la totalitat de superfície objecte de regularització (171.571 m²) només s'afectarà una superfície d'extracció de 143.200 m², atès que hi ha cinc zones on no es preveu extreure, que comporten un total de 28.371 m² (16,5 % del total) i que són:

1. Franja de 9.732 m² al sud i en paral·lel al camí de Son Pillo.
2. Franja de 6.515 m² contigua al límit nord, que actuarà com a pantalla vegetal.
3. Zona a l'est entre el primer banc i el límit de la parcel·la (3.702 m²).
4. Zona circumdant a l'habitatge existent, així com el seu accés des del camí de Son Pillo (7.794 m²).
5. Franja en paral·lel al límit sud de la parcel·la (628 m²).

Es descriu l'explotació que es durà a terme a cadascuna de les fases projectades de la manera següent:

- Fase 1a: explotació dels dos bancs superiors (1 i 2), que passaran de cota 175 m a 161 m (banc 1) i 161 m a 153 m (banc 2), i rebaixa a cota 75 m a la zona de l'establiment de benefici.
- Fase 2a: explotació dels bancs següents, banc 3 (de cota 153 m a 140 m) banc 4 (de cota 140 m a 128 m) i el banc 5 (de cota 128 m a 116 m).
- Fase 3a: explotació dels bancs 6 (de cota 116 m a 104 m), banc 7 (de cota 104 m a 90 m) i el banc 8 (de 90 m a 75 m).
- Fase 4a: l'establiment de benefici es reubicarà a la part nord-oest de la parcel·la on prèviament el terreny s'haurà rebaixat a cota 40 msnm, i es continuarà l'extracció amb la creació de bancs descendents (3 bancs) de 20 metres cadascun, fins a arribar a cota 15 msnm a la zona nord.
- Fase 5a: s'explotarà la part central de la pedrera mitjançant la creació de bancs de 20 metres d'alçada fins a arribar a cota 15 msnm (cota final d'extracció) i també es rebaixarà la zona sud-oest fins a cota 45 msnm.

Pel que fa a la geometria actual del buit excavat, consta que és molt irregular amb cotes dispars pel fet de tractar-se d'una explotació longeva.

Es preveu que la pedrera estigui en tot moment limitada per una tanca, per tal d'impedir l'accés a l'explotació.

1.B) Pla de Restauració

Consisteix en la colonització natural dels talussos i la plantació d'arbres en els bancs finals, el rebliment dels buits creats es realitzarà amb inerts, tenint en compte que l'avanç de la restauració progressarà segons la disponibilitat d'inerts per al rebliment.

Es presenten cinc fases de restauració amb les dades estimades següents:

FASE	ANYS	SUPERFÍCIE a REGENERAR	PRESSUPOST de RESTAURACIÓ
1 ^a	5	3.570 m ²	24.874,18 €
2 ^a	7	8.915 m ²	25.528,53 €
3 ^a	7		36.630,38 €
4 ^a	6	30.104 m ²	171.259,64 €
5 ^a	16	90.860 m ²	668.944,88 €
TOTAL	41 (ó 38)*	133.449 m ²	927.237,61 €

* S'estima que si les condicions operatives ho permeten, es pugui reduir la durada total de restauració a 38 anys, amb la previsió màxima de 41 anys.

La restauració es durà a terme a cadascuna de les fases de la manera següent:

- Fase 1a: començarà durant la fase 2 d'explotació i consistirà en la restauració dels dos bancs superiors 1 i 2 mitjançant terrasses amb la plantació d'arbres i matoll. Tindrà una durada de 5 anys i afectarà una superfície de berma a regenerar de 3.570 m².
- Fase 2a: començarà durant la fase 3 d'explotació i consistirà en la restauració dels dos bancs següents, 3, 4 i 5 (segons els plànols i la documentació complementària). La seva durada serà de 7 anys.
- Fase 3a: començarà durant la fase 4 d'explotació i consistirà en la restauració dels 3 bancs següents, 6, 7 i 8 (segons els plànols i la documentació complementària). La seva durada serà de 7 anys.

La superfície de berma a regenerar per als bancs 3, 4, 5, 6 i 7 s'estima en 8.915 m².

- Fase 4a: començarà durant la fase 5 d'explotació, consistirà en el rebliment amb inerts del buit de la pedrera ubicat al nord-est formant un talús estès amb pendent suau de 30°. Tindrà una durada de 6 anys.
- Fase 5a: començarà durant l'explotació de la fase 5, consistirà en el rebliment amb inerts de la resta del buit excavat, creant de la mateixa manera que en la fase anterior un talús estès amb pendent de 30°. Tindrà una durada de 16 anys. Durant aquesta fase es durà a terme el desmantellament de les instal·lacions.

La fase 4a i 5a impliquen una superfície total a regenerar de 120.964 m², així com un volum total d'inerts per al rebliment de 2.145.172 m³, dels quals el 30 % seran propis de la pedrera i la resta (uns 1.501.620,4 m³) procediran de l'exterior.

En les fases 1a, 2a i 3a les tasques de restauració consistiran en:

1. Preparació dels fronts finals: els bancs finals tindran una alçada de 8 a 15 m, amb angles entre 70° i 80°, i separats per bermes de 3 a 6 m amb certa inclinació invertida. Sobre els fronts finals es crearan trencaments aleatòries amb la finalitat de no tenir superfícies uniformes, planes o arestes.
2. Realització d'una rasa en el front final: de 50 x 50 cm amb trencament a la base.
3. Rebliment de la rasa amb terra (20 cm) i adob.
4. Plantació d'espècies arbòries: *Pinus halepensis* (321 exemplars)
5. Estès de terra en el banc i adob d'aquesta.
6. Plantació de matoll i manteniment (reg i reposició de marres): les espècies que es projecten són *Pistacia lentiscus* (2.497 exemplars), *Euphorbia characias* (1.248 exemplars) i *Cneorum tricoccon* (1.248 exemplars).

Pel que fa a les fases 4a i 5a, les tasques de restauració consistiran en:

1. Demolició i desmantellament de les instal·lacions (només a la fase 5a).
2. Rebliment del buit creat amb material inert.
3. Estès de la coberta de terra vegetal (20 cm).
4. Estès d'adobs orgànics i minerals.
5. Regeneració de la coberta vegetal.
6. Revegetació i manteniment: es projecta un total de 3.581 exemplars de *Pinus halepensis*, 14.580 exemplars de *Pistacia lentiscus*, 7.289 exemplars d'*Euphorbia characias* i, 7.289 exemplars de *Cneorum tricoccon*.

El pressupost total de restauració que es planteja ascendeix a 927.237,61 € (sense incloure les partides de les mesures correctores (6.450 €), mesures compensatòries (6.076,11 € (DT1a) + 35.062,58 € (creació d'un cavalló) i Pla de Vigilància Ambiental (3.600 €)).

2. Elements significatius de l'entorn del projecte

El projecte s'ubica a zona qualificada com a àrea natural d'especial interès (ANEI) d'acord amb la Llei 1/91, d'espais naturals de les Illes Balears (LEN).

Està afectat per APR d'erosió, esllavissaments i incendis, així com també per APT de carreteres, segons el PTI de Mallorca. D'altra banda, es troba dins una zona de vulnerabilitat alta d'aqüífers excepte una petita part a l'est, que és moderada. No està afectat pel domini públic hidràulic de les aigües superficials, per les seves zones de protecció (servitud, policia) ni per zones inundables o potencialment inundables.

D'altra banda, cal assenyalar que la superfície afectada per l'explotació està fora de zones d'interès miner (ZIM).

3. Resum del procés d'avaluació

Tramitació

El projecte objecte del present informe està inclòs al grup 2 "Indústria extractiva", punt 1, "Pedreres: restauració i/o extracció", i al grup 4 "Indústria siderúrgica i del mineral. Producció i elaboració de metalls", punt 15, "Plantes de tractament d'àrids i plantes de fabricació de materials de construcció", ambdós de l'annex I "Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental ordinària" de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental a les Illes Balears (BOIB núm. 106, de 20 d'agost de 2016).

Atès que l'òrgan ambiental ha rebut l'expedient complet el 30 de novembre de 2016 i d'acord amb l'apartat segon, punt 3 de la Circular del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca (BOIB núm. 131, de 15/10/2016) es considera iniciada l'AIA després de l'entrada en vigor de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, i per això es tramitarà d'acord amb aquesta llei autonòmica i d'acord amb la Llei estatal 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Fase d'informació pública i de consultes

Al BOIB núm. 127, de 6 d'octubre de 2016, es publica que el projecte d'explotació, Pla de Restauració i l'EIA se sotmeten a informació pública per l'òrgan substantiu durant un termini de trenta dies.

Al BOIB núm. 137, de 29 d'octubre de 2016, es publica la Correcció d'error material de la publicació en el BOIB núm. 127 de la versió catalana. Aquesta correcció fa referència a número de parcel·la: així, allà on diu "parcel·la 78" ha de dir "parcel·la 79".

Durant l'exposició pública s'han consultat les administracions afectades següents:

1. Departament de Territori, Carreteres i Infraestructures de Consell de Mallorca.
2. Comissió de Medi Ambiental de les Illes Balears.
3. Ajuntament de Calvià.
4. Servei d'Aigües Subterrànies. DG de Recursos Hídrics.
5. Servei d'Estudis i Planificació. DG de Recursos Hídrics.
6. Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl. DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.
7. Servei de Protecció d'Espècies. Departament de Medi Natural. DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.

En data 21 de desembre de 2016, se signa diligència amb relació a la designació del Servei encarregat de la redacció dels informes afectats pels APR i ZPR dins el procediment d'avaluació ambiental, per tal d'agilitzar aquests procediments i evitar contradiccions i duplicitat d'informes.

A data de realització d'aquest informe, s'han rebut els informes següents:

1. Informe del Departament de Territori i Infraestructures, de data 25 de novembre de 2016, que conclou que:

[...] una vegada autoritzada la regularització s'haurà de tramitar el procediment de declaració d'interès general si no es procedeix a aprovar la modificació puntual d'adaptació del planejament urbanístic per incorporar en l'àmbit del sòl delimitat en l'autorització minera la qualificació que només admeti l'ús extractiu.

2. Informe del Servei d'Assessorament Ambiental, de data 10 de gener de 2017, el qual conclou que:

I. S'hauran de presentar els estudis següents:

- a. Estudi de la geologia del dipòsit
- b. Estudi d'estabilitat dels talussos d'excavació

II. Es recomana, en les zones en que no n'hi hagi, establir un cos perimetral de seguretat per tal d'impedir l'accés amb la finalitat de no incrementar el risc d'esllavissaments.

3. Informe del Servei de Protecció d'Espècies, de data 13 de febrer de 2017, que conclou en sentit FAVORABLE, segons la informació disponible als arxius del Servei de Protecció d'Espècies, amb les consideracions indicades pel que fa a la tortuga mora i a les espècies herbàcies a sembrar. Es fa també un suggeriment sobre una possible alternativa per aconseguir recuperar la massa vegetal herbàcia de la zona a restaurar de manera natural.

4. Informe del Servei de Protecció d'Espècies, de data 4 de maig de 2017, pel que fa a la modificació no substancial de l'establiment de benefici, el qual conclou en sentit

FAVORABLE, atès que les modificacions proposades no comporten cap tipus d'afectació previsible sobre espècies amenaçades i catalogades.

5. Informe del Servei de Mines de la Direcció General de Política Industrial, de data 24 de maig de 2017, del cap del Servei de Mines referent a la superfície a compensar segons la DT1a de la LOMIB, que conclou amb el següent:

Per tot això, entenc que la superfície a compensar és de $726,77 \text{ m}^2 + 7.953,38 \text{ m}^2 = 8.680,15 \text{ m}^2$, que és la superfície a compensar pels establiments de benefici i per la superfície corresponent.

6. Informe del Departament de Territori i Infraestructures, de data 2 de novembre de 2017, el qual conclou que:

IV. Conclusions

D'acord amb les consideracions exposades i les determinacions que fixa el PTIM, l'àmbit on es troba la pedrera es pretén regularitzar té les

consideracions paisatgístiques següents:

1.	Categoria de sòl	ANEI, APT-C, APR-Esll., APR-Er, APR-I
2.	PDS Pedreres ZIRM	Fora zona d'interès de recursos miners
3.	Definició paisatge PTIM	UP 4
	Grau de valoració PTIM	MODERAT I ELEVAT
4.	Incidència sobre el paisatge	Alteració notable del paisatge Modificació substancial del perfil
	Recuperació del paisatge	Insuficient

- Una vegada revisada la documentació del projecte s'ha comprovat que l'estudi d'impacte ambiental aportat inclou algunes mesures correctores:

Mesures per evitar la formació de pols: reubicació de la planta de tractament d'àrids a una cota més baixa, el fet que algunes pistes estiguin asfaltades, el cobriment dels camions de transport i regs periòdics de les pistes.

Mesures per evitar la formació de renou: reubicació de la planta de tractament d'àrids a una cota més baixa i la limitació de la velocitat del trànsit a la zona de feina a 10 km/h.

Mesures per a minimitzar el risc d'incendis: realitzar un correcte manteniment de la maquinària.

Mesures per minimitzar l'impacte visual i paisatgístic de l'explotació: es farà una pantalla vegetal a sobre d'un monticle en el límit de l'explotació amb el camí vell de Calvià. Es crearan zones verdes i enjardinades en l'explotació (ja estan realitzades). S'arrodoniran els talussos per imitar una topografia natural. Es farà una revegetació amb espècies autòctones.

Mesures compensatòries: es proposa participar en algun programa desenvolupat pel Govern Balear o participar en les labors de restauració de pedreres abandonades de titularitat pública, si s'arriba a aprovar un pla.

A més, es presenta un programa de vigilància ambiental i es fa responsable al promotor, que n'haurà d'anomenar un responsable. També es presenta un annex d'incidència paisatgística.

Mesures que caldria incorporar al projecte d'explotació:

- Establir un control de sorolls i vibracions per tal de minimitzar l'efecte del sistema d'explotació que eventualment es farà per mitjans d'explosius: limitació dels treballs sorollosos a hores diürnes i disseny dels processos de treball amb la detecció de punts de major impacte acústic, disseny d'un pla de control del soroll que inclogui l'elaboració de mapes de soroll i augmentar l'eficiència en el transport de materials (a causa de l'alta mobilitat generada).

- Amb referència als plànols aportats del projecte d'explotació, no queda clar amb les plantes presentades quina part del terreny es continuarà explotant. Sembla que es proposa continuar l'extracció de la zona sud de l'explotació, situada dins ANEI i en una zona amb grau de valoració paisatgística elevada. Al mateix temps, sembla que aquesta zona és la part que genera més impacte visual des de l'autopista en el tram analitzat en l'apartat anterior.

Per la gran dimensió de l'explotació i la seva situació en cotes elevades del terreny, el seu impacte paisatgístic és important, especialment des del camí Vell de Calvià (polígon Son Bugadelles) i des de l'autopista Palma-Andratx (en el tram de la sortida de Santa Ponça fins a la pedrera). Aquest darrer tram és on la imatge de l'explotació té més impacte visual, per la quantitat de trànsit rodat que hi passa cada dia.

Referent a les mesures compensatòries presentades pel fet d'estar situada a una zona d'especial protecció definida per la Llei 1/1991, s'hauria de concretar quines mesures específiques s'hi duran a terme i es faran preferentment en el mateix municipi. Es podria estudiar en el tram de l'autopista Palma-Andratx, especificat en el paràgraf anterior, la possibilitat d'afegir una barrera de vegetació arbòria al costat del camí de vianants paral·lel a l'autopista, estudiant les visuals afectades. Seria aconsellable triar espècies arbòries autòctones, amb baix nivell de necessitat de reg i amb un port d'arbrat.

El projecte de restauració es considera insuficient. Caldria afegir-hi les mesures de correcció de l'impacte paisatgístic següents:

- Amb referència a la pantalla vegetal proposada, seria aconsellable triar la mateixa espècie que a la resta de la restauració (pins) per tal de millorar la integració de l'explotació restaurada dins el paisatge existent. A més, aquesta pantalla vegetal no s'ha pogut localitzar als plànols del Pla de Restauració aportat. Per tant, seria aconsellable que les plantes de restauració i la memòria coincidissin en les seves propostes.

- Es considera necessari exigir un grau més alt de precisió del projecte presentat, que justifiqui la integració paisatgística de la

pedrera restaurada en l'entorn amb imatges tipus renders, per tal de justificar que es recupera la cohesió del paisatge. A més, les seccions de la fase de restauració aparentment no tenen correspondència amb les plantes presentades, fet que fa més difícil d'imaginar l'estat final del terreny.

- Amb referència al manteniment de l'edifici existent, una vegada finalitzi la restauració de la pedrera, el seu canvi d'ús estarà condicionat a l'autorització pertinent segons la normativa sectorial aplicable. A més, seria necessari aportar documentació gràfica de l'edificació per tal de verificar la seva adaptació a les condicions d'integració paisatgística i ambiental previstes en el PTIM (norma 22).

Aquest informe s'emet des d'una lectura del document que se ceneix estrictament al tràmit de la disposició transitòria primera de la Llei 10/2014, d'ordenació minera de les Illes Balears. En conseqüència, les conclusions expressades no impliquen, en cap cas, predeterminació dels actes d'intervenció dels òrgans del Consell Insular de Mallorca que corresponguin en el tràmit d'aprovació del projecte interessat i sense perjudici de les consideracions que es puguin formular des d'altres àrees de l'administració dins l'abast de les competències pròpies.

7. L'informe del Servei d'Assessorament Ambiental, de data 22 de gener de 2018, conclou que:

Es considera necessari que l'estudi d'estabilitat de talussos reflecteixi l'estat actual real de l'explotació i per tant, valori l'estabilitat o inestabilitat dels talussos existents així com que determini la necessitat d'establir mesures preventives o correctores per tal de prevenir o corregir episodis d'esllavissades.

8. L'informe del Servei d'Assessorament Ambiental, de data 17 de maig de 2018, conclou que:

Es considera necessari que l'estudi d'estabilitat de talussos reflecteixi l'estat actual real de l'explotació i per tant, valori l'estabilitat o inestabilitat dels talussos actuals existents així com que determini la necessitat d'establir mesures preventives o correctores per tal de prevenir o corregir episodis d'esllavissades.

Al·legacions: el Servei de Mines, en el seu ofici, de dia 28 de novembre de 2016, indica que no té constància de la presentació d'al·legacions durant el tràmit d'exposició pública del projecte de referència.

No s'han realitzat consultes transfronteneres pel fet de no considerar-se necessari.

Anàlisi tècnica de l'expedient

A l'EIA s'han considerat les alternatives següents per al desenvolupament del projecte:

- Alternativa 0: no restaurar i deixar la parcel·la tal com es troba.
- Alternativa 1: extracció de calcàries amb talús forçat mitjançant nivells descendents.
- Alternativa 2: extracció del material amb talús forçat mitjançant nivells ascendents tal com s'ha anat fent en els darrers anys.

S'analitzen els impactes per a cadascuna de les alternatives presentades i s'arriba a la conclusió que:

- L'alternativa 1 és la més racional mediambientalment, atès que permet realitzar l'explotació simultàniament amb la restauració.
- Econòmicament es crearan llocs de treball i ingressos a la zona.

Ja dins l'alternativa seleccionada s'analitzen amb més detall els impactes per a cadascuna de les fases projectades (funcionament i abandonament/restauració).

Es presenten mesures preventives i correctores per tal de prevenir i corregir els efectes del projecte sobre les aigües subterrànies, els sòls, l'atmosfera, edificacions aïllades, el relleu i el paisatge.

Igualment, es presenten mesures compensatòries, atès que la pedrera es troba dins zona qualificada com a ANEI segons la Llei 1/1991 d'espais naturals.

Com a mesures compensatòries addicionals s'inclouen les següents:

- a) Deixar un total de 28.371 m² sense extracció dins el perímetre d'autorització a fi de reduir impactes.
- b) Creació d'un cavalló amb vegetació com a apantallament visual a la zona sud i en paral·lel al camí de Son Pillo. Es planteja des de la fase 1 d'explotació.
- c) Recol·lecció de substrats orgànics rics en llavors dipositats en les àrees baixes per tal d'utilitzar-los per a la regeneració passiva.
- d) Aixecament de túmuls per a rèptils i invertebrats.
- e) Instal·lació de caixes niu per a les aus en zones de límit.

Hi ha un Programa de vigilància i seguiment ambiental, Document de síntesi, Annex d'incidència paisatgística i Document d'afeccions ambientals a espais protegits.

Adicionalment, i amb el requeriment previ d'esmena es presenta entre d'altres, la documentació següent:

1. Estudis d'estabilitat de talussos (novembre de 2017 i abril de 2018)
2. Estudi hidrogeològic i de la geologia del dipòsit.
3. Informe acústic (de maig de 2017).
4. Informe d'emissions de pols (abril de 2017).
5. Fotomuntatges pel que fa a l'annex d'incidència paisatgística.
6. Planimetria específica pel que fa a la simultaneïtat de les fases d'explotació/restauració.
7. Disseny de la xarxa de drenatge de la pedrera Son Bugadelles (març de 2018).
8. Contracte signat amb l'IBANAT pel que fa a les mesures compensatòries establertes a la DT1a de la LOMIB.

4. Consideracions tècniques

1. La pedrera s'ubica en el vessant nord-oest del puig de sa Ginesta, a una zona que, segons la documentació presentada, es troba molt antropitzada per la presència d'un polígon industrial, una planta de tractament de residus i una depuradora.

Cal tenir en compte que, a més de l'ús industrial, també hi ha un ús residencial a la zona (urb. Pantera Rosa), així com que la ubicació de la pedrera a cotes molt més elevades que la resta d'activitats fa que la seva conca visual compregui una superfície aproximada de 6,0 km².

2. Segons la documentació presentada per a incloure-la a l'annex I del Decret 61/1999, de 28 de maig, d'aprovació definitiva de la revisió del Pla Director Sectorial de Pedreres de les Illes Balears, cal assenyalar que la planimetria d'actualització del Pla de restauració que va ser objecte de l'acord d'inclusió, preveia una cota final d'explotació de +75,00 msnm.

3. Actualment, i com a conseqüència de l'activitat extractiva, hi ha un talús invertit a l'extrem sud-est amb cabussament de 80 a 61° (invertit), salt vertical de 21,5 metres, caiguda vertical de 6 metres i factor de seguretat de FS = 1,19 (segons estudi d'estabilitat de data abril de 2018).

En aquest sentit cal tenir en compte que, segons estableix la ITC 07.1.03 (Instrucció Tècnica Complementària) per al disseny d'explotacions en les quals l'arrencada del material s'efectua amb explosius, el coeficient de seguretat establert és de FS = 1,2.

4. Segons la cartografia geològica presentada, la part oest de l'explotació està representada per llims i argiles d'edat del quaternari, mentre que la resta de materials es correspon amb calcàries, dolomies, margues i bretxes d'edat del juràssic.

En aquest sentit, cal assenyalar que l'autorització minera (1962) i la consolidació dels drets miners (1975) fan referència a pedra calcària.

5. Pel que fa al volum de recurs mineral a extreure, estimat actualment en 3.872.703 m³ (+ 1.322.000 m³ ja estrets), cal fer les consideracions següents:

- a. L'informe ECA indica que l'autorització de 1962 parla de 25.000 m³ anuals només per al primer any d'explotació.
- b. El document "Proyecto de rehabilitación paisajística de la cantera Son Bugadellas de marzo de 1984" parla d'un volum total de 200.000 m³ per a una durada d'explotació de 10 mesos.
- c. D'altra banda, del quadre de fases d'explotació presentat cal assenyalar que el volum de recurs mineral a extreure s'incrementa en més d'un 500 % de la fase 1a (23.962 m³/any) a la fase 5a (134.549 m³/any).

6. A la fase 1a d'explotació es projecta l'obertura d'un nou front d'explotació a la zona sud de l'establiment de benefici on hi ha actualment un talús divisor.

7. Després de més de 50 anys d'explotació, la superfície total restaurada a la data és de només 324 m².

8. De l'anàlisi d'alternatives exposat es conclou que fins a la data el mètode d'explotació emprat era a talús forçat en bancs ascendents, i sembla que ara que s'ha arribat a assolir el límit est de la parcel·la, es vol justificar el canvi d'explotació a talús forçat en bancs descendents, per tal d'aprofundir l'explotació i així poder simultaniejar la restauració.

9. Segons la planimetria presentada, el canvi d'ubicació de l'establiment de benefici a la zona nord-oest projectat a la fase 5 d'explotació, comporta una possible modificació de les instal·lacions, atès que la seva representació morfològica no és la mateixa. No obstant això, al document "Modificación no sustancial de establecimiento de beneficio de la cantera Son Bugadellas" consta dins el calendari d'execució que "la ejecución de la instalación se efectuará en dos meses en cuanto se disponga de autorización para ello".

10. La morfologia resultant de la restauració projectada implica:

- a. La creació d'un front longitudinal de més de 300 metres, constituït per 8 talussos finals d'alçada variable (de 8 a 15 metres), amb inclinacions de 70 a 80° i berms d'amplària variable (de 3 a 6 metres) que, en conjunt, comporten una caiguda vertical de 100 metres en 55 metres de recorregut horitzontal amb un angle de talús final de 61°.
- b. La creació d'una morfologia còncava molt encaixada a la part nord-est que es correspon amb el vèrtex nord-oest de la parcel·la.

Sobre aquesta base, es considera que les formes geomètriques de les morfologies finals resultants no s'adeqüen a l'entorn i, en conseqüència, no permeten integrar en el paisatge els terrenys afectats per l'activitat, tal com s'estableix al Reial Decret 975/2009 (art. 13.4) i altres normatives aplicables (art. 10.5 de la Llei 12/2016 d'avaluació ambiental de les Illes Balears).

11. Per a la restauració de la part baixa de la pedrera des de la cota +15 msnm fins a cota +75 metres es projecta un rebliment amb inerts amb una previsió total de volum necessari de 2.145.172 m³, dels quals només es justifica la disponibilitat del 30 % (1.161.810 m³ del volum de 3.872.703 m³ a extreure). Això implica que d'una alçada de 60 metres a reblir, només es garanteixi el rebliment d'uns 8 metres d'inerts.

12. Pel que fa al pressupost de restauració presentat (total de 978.426,3 €), es considera que està dins les previsions d'adequació establertes a la normativa aplicable.

Conclusions

Per tot l'anterior, el Ple de la CMAIB acorda:

Primer: formular la declaració d'impacte ambiental favorable a la realització del projecte d'explotació i restauració de l'explotació minera Son Bugadelles (núm. 30), que forma part de la parcel·la 79, polígon 12 del terme municipal de Calvià, promogut per Son Bugadellas, SA, en concloure que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius, sempre que es compleixen les mesures incloses a l'EIA, en la documentació complementària i, les condicions següents:

1. Abans de l'inici dels treballs s'haurà de designar a la persona responsable de dur a terme el Programa de Vigilància i Seguiment Ambiental.
2. S'haurà de justificar la disponibilitat del terreny per a la durada d'execució dels projectes presentats (explotació i restauració).
3. Prèviament a l'inici de les fases d'explotació s'hauran de realitzar les actuacions necessàries segons l'estudi d'estabilitat, de data abril de 2018, per tal que el talús invertit ubicat al sud-est passi a condicions de seguretat ($FS \geq 1,2$), les quals hauran de justificar-se.
4. Per continuar amb la fase 1 d'explotació s'haurà d'executar simultàniament una fase 0 de restauració d'execució immediata, que correspondrà a la restauració dels dos bancs actuals superiors (cotes oscil·lants entre 175 m a 140 m) ubicats al front sud-est-sud, justificant-ne prèviament l'estabilitat amb l'estudi corresponent.
5. Atès que la pedrera de Son Bugadelles disposa d'autorització minera per a recurs mineral calcari, per tal de poder dur a terme l'explotació projectada a la part oest de la pedrera corresponent als materials d'edat del quaternari (llims i argiles), s'haurà d'ajustar al que indiqui l'autorització del Servei de Mines.
6. A partir de la fase 3 d'explotació els talussos de restauració projectats hauran de tenir alçades màximes de 10 m, angles màxims de 80° i berms d'amplada mínima de 4,5 metres, per tal de poder ser integrats a l'entorn i, d'altra banda, garantir la mobilitat durant la seva restauració i manteniment posterior.
7. S'haurà de deixar una franja mínima de 4,5 metres d'amplària per tot el perímetre de la parcel·la per tal d'instal·lar el corresponent tancat perimetral de seguretat i així no incrementar el risc d'esllavissament.
8. L'inici d'explotació en profunditat de les fases 4 i 5 (de cota +75,00 msnm a cota +15 msnm) no es podrà dur a terme fins que no es justifiqui prèviament la disponibilitat total del volum de material (inerts propis i externs) necessari per al rebliment projectat; a més a més s'haurà d'indicar la seva procedència (inerts externs).
9. Atès que part dels condicionants restringeixen el projectat, s'haurà de presentar:
 - Una definició gràfica i planimètrica a escala adequada dels perfils transversals i longitudinals resultants com a conseqüència dels canvis introduïts.
 - Una adequació de l'annex d'incidència paisatgística.
 - Una actualització del calendari d'explotació i restauració.

10. Sobre la base del que estableix l'article 52.2 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, s'haurà d'informar a la CMAIB

respecte a la finalització de cadascuna de les fases de restauració, a fi de realitzar les comprovacions que es consideren necessàries per tal de verificar el compliment del condicionat de la DIA.

11. Atès que el pressupost del projecte d'exploració només té en compte costos administratius per valor de 1.000 €, el pressupost de restauració ascendeix a 978.426,3 € i el de modificació no substancial de l'establiment de benefici a 110.000,0 €, s'haurà de contractar una auditoria ambiental, segons el que estableix l'article 29.2 de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

12. El procés de revegetació s'haurà de realitzar amb espècies autòctones i mitjançant tècniques que garanteixen, la pervivència de les plantes a llarg termini. En cap cas s'utilitzaran espècies al·lòctones o exòtiques invasores.

13. D'acord amb l'informe del Servei d'Assessorament Ambiental pel que fa a la prevenció del risc d'esllavissaments:

Es considera necessari que l'estudi d'estabilitat de talussos reflecteixi l'estat actual real de l'exploració i, per tant, valori l'estabilitat o inestabilitat dels talussos actuals existents així com que determini la necessitat d'establir mesures preventives o correctores per tal de prevenir o corregir episodis d'esllavissades.

14. S'hauran de tenir en compte les recomanacions establertes a l'estudi hidrogeològic per tal de no afectar el domini públic hidràulic soterrani.

15. Malgrat que no es va rebre informe del Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl i, sobre la base d'altres informes emesos per aquest servei amb relació a pedreres de característiques similars, s'hauran de tramitar les accions següents:

a. Incorporar a la normativa d'aplicació el Pla Forestal de les Illes Balears (2015-2035) aprovat al Decret 11/2015 (BOIB núm. 40). En l'apartat d'Emergències i Riscos es tindrà en compte el IV Pla de Defensa contra Incendis Forestals aprovat pel Decret 22/2015 (BOIB núm. 56).

b. A més de tenir en compte les APR d'incendis del PTI, s'han d'incorporar les zones d'alt risc (ZAR) d'incendi forestal aprovades en el IV Pla de Defensa contra Incendis Forestals. Part de les zones afectades es troben, segons el Pla esmentat, amb valors de risc molt alt.

c. Preveure les mesures de protecció d'incendis forestals següents:

- Es compliran les mesures del Decret 125/2007.
- La fase de retirada de la coberta vegetal s'ha de realitzar fora de l'època de risc d'incendis forestals (entre 16 d'octubre i 30 d'abril). S'ha de tenir en compte el que estableix l'art. 7.2.c del Decret 125/2007.
- La maquinària, dipòsits i altres materials estaran a una distància mínima de 10 m del terreny forestal. S'haurà de tenir un manteniment adequat de la maquinària i equips.
- En cas d'emergència s'ha de garantir el pas a la pedrera per als Serveis d'Emergència (art. 7 del Decret 125/2007).
- Els operaris de la pedrera seran instruits de l'existència de risc d'incendi forestal i de les mesures preventives.
- Es tindrà en compte el Pla de Vigilància Ambiental i les mesures de control i seguiment.

16. No serà explotable la superfície de 28.371 m² establerta pel promotor com a mesura compensatòria addicional a la fi de reduir impactes.

Es recorda:

1. En el cas que els inerts externs prevists pel rebliment provinquin de residus de construcció-demolició, desmunts i terres no contaminades, s'haurà de comunicar el seu ús al Consell de Mallorca, tal com estableix la disposició addicional 3a del Pla Director Sectorial per a la Gestió dels Residus de Construcció-Demolició, Voluminosos i Pneumàtics Fora d'Ús de l'illa de Mallorca (BOIB núm. 141, de 23 de novembre de 2002).

2. El compliment pel que fa a la vinculació del planejament municipal establert a l'article 13 del Decret 61/1999 i a l'article 33 de la Llei 10/2014.

3. Tal com estableixen els informes del Departament de Territori i Infraestructures del Consell de Mallorca:

Referent al manteniment de l'edifici existent una vegada finalitzi la restauració de la pedrera, el seu canvi d'ús estarà condicionat a l'autorització pertinent segons la normativa sectorial aplicable. A més, seria necessari aportar documentació gràfica de l'edificació per tal de verificar la seva adaptació a les condicions d'integració paisatgística i ambiental previstes en el PTIM (norma 22)

4. S'hauran de tenir en compte les consideracions indicades a l'informe del Servei de Protecció d'Espècies, de data 13 de febrer de 2017, pel que fa a la tortuga mora (*Testudo graeca*) i a les espècies herbàcies a sembrar.

5. L'aigua del pou en cap cas es podrà utilitzar per al consum humà sense l'autorització pertinent de la DG de Recursos Hídrics i l'informe previ vinculant de la DG de Salut Pública i Participació.

Aquesta proposta de DIA s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'obtenció de l'autorització; a més a més, compleix el que estableix l'article 12 del PDS de Pedreres de les Illes Balears (aprovat mitjançant el Decret 61/1999, de 28 de maig).

Aquesta proposta de DIA s'emet segons el meu saber i entendre i sense perjudici de millor criteri al qual sotmet.

Segon: En relació amb les mesures compensatòries per afectar zona protegida, s'han pres en consideració els "Criteris sobre l'aplicació de la disposició transitòria primera de la Llei d'ordenació minera de les Illes Balears, pel que fa als pronunciaments de l'òrgan ambiental" aprovats pel Consell de la Mineria de les Illes Balears el 16 de novembre de 2016.

Pel que fa a aquest segon tràmit, s'ha presentat a l'òrgan ambiental, a través de la Direcció General de Política Industrial, una proposta de mesures compensatòries i un "Projecte d'execució d'àrees de silvicultura preventiva per a la defensa i lluita contra incendis forestals al parc natural de Dragonera (TM d'Andratx)", realitzat per l'Institut Balear de la Natura (IBANAT), així com un contracte entre Son Bugadellas, SA i l'IBANAT.

Amb el projecte proposat i acordat amb l'IBANAT se satisfà la quantitat de 6.076,11 € corresponent a l'àrea afectada en zona no autoritzada (8.680,15 m², segons l'informe del Servei de Mines).

La proposta entra dins de la planificació de la lluita contra incendis forestals desenvolupada per la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca. Els treballs a realitzar tindran una durada màxima de 6 mesos i es duran a terme a l'any 2018.

Entre els programes que es relacionen en els Criteris del Consell de la Mineria, com a mesures compensatòries hi figura el "Disseny i execució d'àrees de silvicultura preventiva per a la defensa i lluita contra els incendis forestals". El projecte presentat s'adapta a al programa esmentat.

Segons el contracte signat entre el promotor i l'IBANAT, serà aquest darrer qui el durà a terme.

Per tant, es proposa informar favorablement d'aquesta proposta de mesures compensatòries amb el condicionant següent:

Tal com assenyalen els Criteris aprovats, cal disposar dels permisos necessaris dels propietaris dels terrenys per a realitzar els programes corresponents.

Palma, 6 de juny de 2018

El president de la CMAIB
Antoni Alorda Vilarrubias

